

We kunnen, maar zullen we ook?

Door: Anja van den Dolder-Soeten, Ambassadeur Gemeenten4GlobalGoals, Wethouder gemeente Hellendoorn

---

*'We kunnen de generatie zijn die niet langer accepteert dat de plek waar een kind toevallig geboren wordt, bepaalt of het in leven blijft of sterft, maar **zullen we ook** die generatie zijn? De geschiedenis zal over ons oordelen, maar wat zij zal schrijven ligt aan ons, aan wie we zijn en wie we zijn geweest.'*

Dit citaat van BONO uit 2004 stond in het voorwoord van het boek "Het einde van de armoede" van Jeffrey Sachs. Een boek waarin professor Sachs aangeeft dat juist wij als erfgenamen van tweeënehalve eeuw aan economische vooruitgang ons een realistische voorstelling kunnen maken van een wereld zonder armoede. Dit omdat we door de technologische vooruitgang op mondiale schaal in de menselijke basisbehoeften kunnen voorzien en een historisch ongekende mate van welvaart kunnen bereiken. Het is dus aan ons. Honger, ziekte en verspilling van levens door extreme armoede zijn een aanklacht tegen ons allemaal.

We kunnen, maar zullen we ook?

Met 2 dubbeltjes op mijn schoolbank begon ik als zevenjarige vol ambitie en enthousiasme de wereld te verbeteren. Eén dubbeltje voor de arme kinderen in [Biafra](#) en één dubbeltje voor de missie- en zendingswerkers op Nieuw- Guinea. Het was de tijd van de oprichting van ons Ministerie van Ontwikkelingszaken, met als inzet zelfredzaamheid en economische onafhankelijkheid van ontwikkelingslanden. Het Nederlandse beleid gedurende de tweede helft van de 20ste eeuw stond toen nog grotendeels in het teken van (financiële) hulpverlening.

Meer dan 50 jaar later sta ik hier als Global Goals ambassadeur van de VNG. Weliswaar zonder dubbeltjes, maar nog steeds met de ambitie om de wereld een beetje beter te maken voor iedereen. Of zoals het zo mooi verwoord staat in de mondiale agenda van de Verenigde Naties: 'Om de wereld tot een betere plek te maken in 2030'. Want dat is waar de 17 Sustainable Development Goals met de 169 targets, op zijn gericht. Een duurzame ontwikkelingsagenda met een visie voor zowel rijke, als arme landen op het gebied van onder meer armoede, honger, gezondheid, klimaat en vrede. Een investeringsagenda van biljoenen volgens de Wereldbank. Een financiering die niet alleen uit de publieke sector, maar ook uit de private sector moet komen. Dat betekent voor ons allemaal 'werk aan de winkel'. Ook voor bestuurlijk Nederland, op alle niveaus.

We kunnen, maar zullen we ook?

Met de campagne Gemeenten4GlobalGoals maakt de VNG intussen forse stappen. In handreikingen en regionale bijeenkomsten wordt de verbinding tussen de werelddoelen en de gemeentelijke opgaven in beeld gebracht. Deelnemende gemeenten inspireren elkaar met initiatieven om dat verder in te vullen, en dat is heel divers.

Zo wist de gemeente Renswoude de SDGs op de strategische agenda van de regio Food Valley te plaatsen, koppelde Leeuwarden een breed cultureel programma aan het principe van *iepen miênskip*

(open gemeenschap) en liet Breda een SDG game maken die medewerkers laat zien hoe hun werk met de SDGs samenhangt. Prachtige voorbeelden. Wat mij opvalt is dat er veel tot stand komt juist door de samenwerking met inwoners, maatschappelijke organisaties, scholen en ondernemers.

We kunnen, maar zullen we ook?

Want op dit moment zijn er slechts 64 gemeenten actief bezig met de campagne van de VNG. Volgens mij is dat niet verwonderlijk, want een groot deel van de gemeenten heeft te maken met forse interne bezuinigingsopgaven in het sociaal domein. Begrotingen staan onder druk en zo moet er ook op andere beleidsvelden bezuinigd worden. De Volkskrant schreef onlangs al over het sluiten van bibliotheken, vermindering van weg - en gebouwonderhoud en het opplussen van de gemeentelijke belastingen als consequenties van de forse tekorten. Mede door deze opgaven is de focus van gemeenten meer naar binnen gericht, al zou je ook kunnen verdedigen dat juist bij zulke opgaven de SDGs mede als referentiekader kunnen dienen. Dat we als gemeente een belangrijke rol te spelen hebben, is zeker. Uit cijfers van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) blijkt dat van 65% van de SDGs niet behaald kan worden zonder de uitdrukkelijke inzet van lokale overheden.

We kunnen, maar zullen we ook?

In mijn gemeente Hellendoorn heeft het ook wel even geduurd voordat we ons bij de campagne Gemeenten4GlobalGoals konden aansluiten. Dat kwam onder anderen door gemis van kennis over en besef van nut en noodzaak van de SDGs. Maar met de titel van ons vorig jaar vastgestelde collegeprogramma Duurzaam Durven Doen spreken we met recht uit waar onze duurzame ambities liggen. Dat gaat verder dan schone energie opwekken of energieverbruik terugdringen. Ook binnen het sociaal domein, de economie en de leefomgeving nemen we onze verantwoordelijkheid. Op dit moment inventariseert een stagiair, die de SDGs als afstudeerproject heeft gekozen, hoe ons beleid zich verhoudt tot de Werelddoelen. Waar staan we, waar willen we naartoe en hoe gaan we dat communiceren met de samenleving? Om daar goed uitvoering aan te geven hebben we onze inwoners hard nodig.

Samen met ondernemers van diverse businessclubs houden we inspirerende bijeenkomsten over het nut en de noodzaak van de doelen. Ook bespreken we hoe zij de SDGs kunnen gebruiken in hun marketingstrategie. We sluiten daarbij aan bij de ambities van onze hightech regio Twente. Onder de titel "*Earth is calling Twente*" ontwikkelen Twentse bedrijven en start-up's tal van slimme oplossingen voor werelduitdagingen. De netwerksamenleving Twente is een ecosysteem met innovatieve ondernemers, ambitieuze professionals en talentvolle studenten, die nationaal en internationaal volop kansen pakken of creëren, vanuit de ambitie de wereld met Twente te verbinden.

Met het onderwijs zijn we bezig om een energie-neutrale middelbare school te realiseren. Helaas lopen financiële regelgeving en normbedragen betreffende huisvesting niet synchroon met de duurzame ambities die we als gemeente en onderwijsbestuur hebben. Een 40% normverhoging per vierkante meter zonder financiële bijdragen in het gemeentefonds maken het duurzaam bouwen wel heel erg ingewikkeld.

Een actieve rol van plaatselijke belangen, wijkteams, burgerplatforms en vrijwilligers is meer dan ooit nodig om de grote maatschappelijke uitdagingen die er liggen aan te gaan. Door burgerparticipatie en co-creatie komen we tot gedragen voorstellen over bijvoorbeeld zonne-energie en windenergie. Ook op het gebied van armoede en schuldhulpverlening zijn we actief met de samenleving in gesprek.

Zoals ik al eerder noemde zijn er vooralsnog 64 van de 355 gemeenten actief betrokken bij de campagne. Ik durf echter te stellen dat elke gemeente zich bezighoudt met de SDGs, maar dat niet altijd onder die noemer naar buiten brengt. Zo ging onlangs nog de campagne 'Mazzelkontjes' in de gemeente Hoogeveen van start. Terug naar de katoenen luier om 200 kg restafval per kind per jaar te verminderen. Duurzame samenwerking vanaf de start! Geweldig.

Ik sluit af met onze jongeren, de generatie Z, die op allerlei manieren laat zien hoe belangrijk de werelddoelen voor hen zijn. Met duizenden kwamen ze naar het Malieveld in Den Haag om te demonstreren voor een beter klimaat en om de politiek op te roepen tot maatregelen. Niet met dubbeltjes, maar door zelf actief het initiatief te nemen. Dat geeft vertrouwen!

We kunnen en zullen ook!

Deze column werd op 16 mei 2019 voorgedragen door Anja van den Dolder, tijdens de bijeenkomst 'Hoe Duurzaam is onze Welvaart in Nieuwspoort, Den Haag. Tijdens deze bijeenkomst werden de Monitor Brede Welvaart & SDGs van het CBS én de Derde SDG Rapportage gepresenteerd en geëvalueerd. Dit was een initiatief van SDG Charter en Building Change.

